

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS postnoštekovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Poštnina plačana v gotovini! Cena današnje številke Din 1'50

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10.—, za izposojnino D 18.—, dostavljen na dom D 11.—, na izkaznice D 10.— inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“ MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, nedelja 9. maja 1926.

Leto: VII. — Številka: 104.

BORZA

CURIH, (Avala), 8. maja. (Izvirno). Beograd 9.11, Paris 16.25, London 25.10, Newyork 517, Milan 20.70, Praga 15.31, Dunaj 72.95, Budapest 0.7228%, Berlin 123.05, Sofija 3.72.

Trgovinska pogodba z Avstrijo pred skupščino

Razkritja o kartelu špihritnih tovarov. — Ekspozice ministra trgovine dr. Krajača o pogodbi z Avstrijo.

BEograd, 8. maja. Današnja seja narodne skupščine se je pričela ob 10. uri. Na dnevnem redu je bila debata o trgovinski pogodbi z Avstrijo. Pred prehodom na dnevni red je podal finančni minister dr. Perić razna pojasnila na posamezne interpelacije poslancev, ki so imele bolj lokalni značaj. Veliko senzacije je povzročilo odkritje poslanca Dimitrije Vujića (zemlji.) o nekem kartelu tovarov spirita, obstoječem v Hrvatski in Slavoniji. Finančni minister je izjavil, da ne ve o tem ničesar.

trgovinski pogodbi z Avstrijo. Trgovinski minister dr. Krajač je podal obširen ekspozice v katerem je podčrtal dobre strani pogodbe. Minister je izjavil, da bo pogodba rodila dobre posledice za Jugoslavijo in Avstrijo.

Za ministrom je govoril poslanec Franc Žebot (SLS), ki je v svojem poldrugournem govoru predložil težkoče obmejnegaj ljudstva, katero bodo posledice pogodbe najbolj zadele.

Seja je bila ob 13. uri zaključena. Debatase bo jutri dopoldne nadaljevala.

Pred novo akcijo makedonstvujuščih?

Protestna nota v Sofiji še ni izročena. —

BEograd, 8. maja. Glede bombnega atentata v Strumnici še ni povzela naša vlada v Sofiji nobenega koraka. Jugoslovanski poslanik Rakić je dobil nalog, naj poseti bolgarsko vlado v imenu naše vlade. Protestna nota bo šele v kratkem bolgarski vladi izročena in jo opomnila na težke posledice bombnega atentata.

Obmejne oblasti pripravljene na odpor.

Dosedanja preiskava je ugotovila, da naj bi bil bombni atentat v Strumnici le signal splošne akcije makedonskih band. Obmejne oblasti in prebivalstvo je pa nastopilo proti makedonskim bandam tako odločno, da bo ostala vsaka akcija teh band breuspešna.

Dnevna kronika

Verska zmota duhovnika, klerikalnega državnega poslanca

Prijatelji z dežele nam piše: Klerikalni poslanec, duhovnik dr. Hohnjec je na zborovanju škofijske zveze »Krščanske šole« v Mariboru dne 25. aprila t.l. oznanjal krivi evangelij verske nestrpnosti, ter je nastopal proti bratskemu jedinstvu v naši državi. Trdil je izrecno, da hoče narodno jedinstvo v naši državi ustvariti brezversko šolo ter je v dokaz navedel člen 16. naše državne ustave, ki se glasi: »Vse šole morajo dajati moralno vzgojo in razvijati državljansko zavest v duhu narodnega jedinstva in verske strpljivosti.«

Dr. Hohnjec menda ne zna ali noče znati v svoji pristranosti, da ima vsaka vera svojo moralno vzgojo. V naši državi ste dve celotni in glavni veroizpovedanji: Kristijansko (pravoslavno in katoliško) in islamsko ali mohamedansko. — Ustava se nanaša enakopravno na vse državljane kojegasibodi veroizpovedanja, zato ne sme tudi njen 16. člen besedno dajati prednosti moralni vzgoji jednega veroizpovedanja, temveč mora imeti takšen jezikovni zlog, ki ustreza enakopravnosti vseh veroizpovedanj.

Da ustava predpisuje versko strpljivost, ustreza v polni meri duhu časa ter ob jednem duhu Kristusovega nauka: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« Ali bi dr. Hohnjec rad, naj katoliki grizejo in žrejo pravoslavne? Ali bi rad, naj oboji preganjajo slovanske mohamedance? Bratje zoper krvne brate?

Naši klerikalci duhovnega in posvetnega stanu se v politiki potom svojega časovisa, zborovanj in shodov ravna po strasteh nekristijanskega bratomornega boja. Oni ubijajo moralčno svojega političnega nasprotnika, četudi jim je »bližnji«, mu s sumničanjem, zasramovanjem, podpihovanjem, krivo sodbo, obrekovanjem, natolcevanjem i.t.d. jemljejo v javnosti dobro ime in veljajo samo zato, da bi jim ob volitvah ne mogli ugovarjati z uspehom.

V strankarski in verski nestrpljivosti naših klerikalnih voditeljev jim je člen

16. naše ustave močno na potu, zato bi rad tudi duhovnik dr. Hohnjec s svojo škofijsko zvezo »Krščanske šole« podsunjal slovenski narod v gibanje proti jugoslovanskemu bratskemu jedinstvu.

V dokaz tega njegovega namena služi tudi njegove nadaljnj trditve, češ, da je uprava naše države kakor tudi šolstva v rokah pravoslavnih, da se je izjednačenje šolstva izvršilo po balkanskem vzorcu, ter vpraša konečno: »Ako je narodno jedinstvo ono veliko načelo za izjednačenje šolstva, zakaj se ne izvrši v katoliškem, marveč v pravoslavnem pravcu?« Odgovor: Pri nas Slovencih se ni še ničesar izjednačilo v pravoslavnem, temveč vse le v ustavnem smislu. Sicer pa je »balkanski vzorec« slovanski, dočim je romanski neslovanski.

Dr. Hohnjec je v svojem govoru zlorabil vero, rekoč, da je Kristus najvišji zakonodajalec za življenje vsakega kristjana. Zmolčal je besedo »dušno«, zato dopolnjujemo: »za državno in gospodarsko pa skupščina, kralj in ustava!«

Da pojasnimo Hohnjevo zavijanje v podobli, je to tako, kakor če bi on v svojem govoru zahteval, naj teče Drava proti izhodu. Gospod dr. Hohnjec, čemu tu zahtevate? Saj teče Drava proti izhodu in tudi ustava velevala, naj se vrši šolsko delo v duhu narodnega jedinstva in verske strpljivosti in moralni (sem spada versko) vzgoji, kar je edino pametno. — Zelo nesposobno in naravnost zlobno delo je vcepjati v naš narod take zimate in ga zapeljivati v verskobožno razpoloženje proti lastnemu krvnemu bratu. Jugoslovanski izrek: »Brat nam mio, koje vere bio!« naj odmeva po Sloveniji kot odgovor na Vaše narodne in verske zmote!

Politične drobtine

Te dni vlada večje zanimanje za sejo izvrševalnega odbora Davidovičeve demokratske stranke, ker se v njej pojavljajo tri struje, med katerimi vlada neso glasje: Davidovičeva, Voje Marinkoviča in Voje Velkoviča.

Jutri 9. t.m. ima Davidovič večji zbor v Subotici.

Jugoslovanska stranka v Rumuniji — to je najnovejša zanimiva vest iz Rumunije. Te dni je imela Jugoslovanska manjšinska stranka svoj ustanovni zbor v Temišvaru. Prišli so zastopniki srbskega prebivalstva v rumunskem Banatu. Biskup Stevan Nikolić je dobil od kongresa pooblastilo, da pojde v Bukarešto in naveže stike z rumunskimi političnimi strankami, event. tudi z nekaterimi sklene volilni blok, da bi tako tudi Srbi prišli do zastopstva v rumunskem parlamentu. — Rumunsko časopisje opozarja vlado na gibanje jugoslovanske manjšine ter izraža željo, da ji gredo oblasti čim najbolj na roko. Seveda tudi želi enakih pravic za Rumune v Jugoslaviji.

Velika socialna borba v Angliji traja nespremenjeno naprej. Min. preds. Baldwin je v sredo v seji parlamenta odklonil vsakršna nadaljna pogajanja z zastopniki delavstva, predno se stavka brezpogojno ne ukine. Vodstvo Trade Uniona je dalo Baldwinu odgovor, da je to izključeno. Delavstvo nima v tem slučaju nobene sigurnosti, ker je baš vlada bila kriva, da zadnja pogajanja pred stavko niso uspela. Gre torej za vprašanje, kdo bo zmagal: ali država ali stavka.

V splošnem vlada mir, le tuintam prihaja do spopadov. Stavkovno vodstvo razglša, da ima za mesec dni na razpolago sredstva za stavko. Prevladuje pa mnenje, da izgledi stavke niso najboljše. Vedno večje število dobrovoljcev-delavcev se priključa za delo.

Politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem ima v četrtek 20. maja v Celovcu občni zbor.

Vladna kriza na Poljskem še ni rešena. Poslanec Vitoš, kateremu je predsednik republike ponudil sestavo vlade, je mandat odklonil. Sprejel pa ga je predsednik krščanskega demokratskega kluba Sasinski. Zadnja poročila pravijo, da njegova mislija ni uspela in da je vrnil mandat.

PO SVETU.

Pogajanja med rifovskimi delegati v Uždi so se razbila in je pričakovati ponovnih vojnih operacij. — Sovjetska vlada je dala ustreliti tri visoke uradnike, ker so izvršili v finančnem resortu razne korupcijske afere. — V Meranu se je končal plesni turnir za poletno svetovno prvenstvo. Prva mesta so odnesli nemški plesni pari iz Berlina. — Klub stavki ni na Angleškem izumrl interes za sport. Vsi lističi, ki se pojavljajo na ulicah angleških mest, imajo na prvem mestu sportna poročila. Izdan je bil celo nalog, da naj organizirajo delavci v onih okrožjih, kjer nimajo dela, sportne prireditve. — Družinski svet dinastije Bonaparte je sklenil, da je še imenovane hiše 12letni princ Zois Jerone z imenom Napoleon. — Znano ameriško organizacijo Ku-Klux-Klan so ustanovili tudi v Londonu.

— Iz zdravstvene službe. Oblastni sanitetni referent v Ljubljani dr. Vlad. Katičič je premeščen v Zagreb. Na njegovo mesto v Ljubljano pride dr. Milan Vukičević iz Niša.

— »Jeftejeva prisega« v Celju. Nar. žel. glasbeno društvo »Drava« iz Maribora priredi v Celju v četrtek dne 13. t.m. ob 16. (4.) uri koncert, ki se bode vršil v Celjskem domu. Izvajali se bodo moški in ženski zbori ter P. H. Sattner-jeva »Jeftejeva prisega«. Kot solisti sodelujejo g. pater Kamilo Kolb (bas) iz Zagreba in g. Avgust Živko (tenor) iz Maribora. Dalje nastopi tudi društveni tercet s harfo (harfa-violina-želo). Da je poset koncerta omogočen tudi okoličanom, se vrši isti že popoldne.

— Naša država ogoljufana za šest milijonov. Iz Subotice poročajo listi o senzacionalni škandalozni aferi, pri subotški železniški direkciji. Subotička direkcija je pred letom dni razpisala javno licitacijo za dobavo 100 vagonov lesnega materiala. Sprejeta je bila ponudba neke ljubljanske tvrdke »Jadrino«, katere sploh ne eksistira. Pred par tedni je prišla baje v Ljubljano neka posebna komisija, ki je razveljavila in razločila »dobaviteljem«

Jadranska noč NA RIVIJERI

8. MAJA
20. URI

NARODNI DOM

kupnino za les v iznosu šest in pol milijon Din. O lesu ni pa še do danes ne sluha ne duha in gre tu za milijonsko goljufijo, katero so izvršili nekateri visoki uradniki imenovane direkcije. Izročeni so bili vsi sodišču. Javnost z napetostjo čaka nadaljnih odkritij subotičke policije v tej milijonski goljufiji.

— Železniške olajšave udeležencem praškega sokolskega zleta. Prometno ministrstvo v Beogradu je odobrilo 75% popust na državnih železnicah za vse udeležence sokolskega zleta v Pragi, ki so člani-telovadci sokolskega društva.

— Najboljša vina poskusite edino na vinski razstavi v Ormožu, ki se vrši ob priliki okrajne obrtne gospodarske razstave v Ormožu od 3. do 15. avgusta t.l.

— Za uvoznike v Madžarsko. V pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je interesentom na vpogled seznam predmetov, katerim morajo biti priložena pri uvozu v Madžarsko spričevala o izvoru, ker bi se sicer ocarinila po maksimalni tarifi.

— Občni zbor društva odvetniških in notarskih uradnikov se vrši v nedeljo, dne 9. maja 1926 ob 9.1/2 v zadnji dvorani restavracije pri Stari pivovarni, Jurčičeva ulica v Mariboru. Opozarjamo članstvo na ta sestanek, ki obeta biti precej zanimiv, s prošnjo, da se ga točno in polnoštevilno udeleži. — Odbor.

— Rez. oficijem mariborske oblasti, članom mariborskega Pododbora Udruženja rez. ofic. i ratn. Za razvitje prapora Udruženja v Zagrebu je izdala osrednja uprava v Beogradu ta-le navodila: 1. Potuje se naj brez soprog. 2. Rez. oficij, ki imajo uniforme, morajo potovati v uniformah. Razen sabeli ni treba jemati seboj nobenega drugega orožja. 3. »Objave« sprejmejo člani potom Pododbora. Kdor je plačal naprej hotel in hrano, dobi skupaj z »objavo« tudi tozadevno potrdilo, katero velja napram hotelirju oz. menaži kakor gotovina. »Objava« je veljavna le s člansko legitimacijo; kdor je še nima, jo dobi pravočasno in naj prilepi na njo svojo fotografijo. 4. »Objave« je treba dati na odhodni železn. postaji in v Zagrebu pri prihodu, v kongresni pisarni na kolodvoru žigosati. 5. Na prilago prilepi ime in bivaljšče. 6. »Objave« veljajo za brzovlake. Višji oficijirji imajo na vseh vlakih pravico do I. razreda, nižji do II. (podoficijirji in redovi — bojovníki do III. razreda). 7. Za zbirališče in čas sestanka v Zagrebu, izvedo člani mariborskega Pododbora ob prihodu v kongresni pisarni na zagrebškem kolodvoru. 8. Razumljivo je dostojno, mirno in resno obnašanje. — Kdor ima pravico do napredovanja, naj naslovi prošnjo na ministrstvo vojne in mornarice ter pošlje to prošnjo in prepis na Pododbor. — Zaloge uniform je z izdanimi nakaznicami izčrpana in se za enkrat ne morejo izdajati nove nakaznice, dokler ne dospe zopetna pošiljatev uniform. — Predsednik.

— Selitev slovenskih rudarjev v Francijo. V Franciji se nahaja že okrog 19.000 slovenskih rudarjev, kateri imajo lepo organizirano svojo kolonijo. Ljubljanska delavska zbornica je poslala v Francijo posebno komisijo, katere naj prouči ekonomske razmere rudarjev in naj se pogaja z organizacijami francoskih rudarjev glede zaposlitve brezposelnih slovenskih rudarjev. Komisija bo stopila tudi v stike s pariško delavsko zbornico radi zavarovanja naših delavcev v Franciji.

Zanimiva borba za severni tečaj. Ves svet je obrnjen proti severu, kjer se prackar razvija ostra borba med dvema tekmečema za severni tečaj. Poleg Norvežana Amundsen, ki se na Spitzbergh — norveška vlada jih je imenovala pred kratkim Svalbard — pripravlja z zrakoplovom »Norge« na polet na severni tečaj, se nahaja istotam tudi Američan Bryd, ki namerava z aeroplanom »Fokker« in Curtis-Oreol doseči isti cilj. Oba nevarna konkurenta se v največji naglici pripravljata na interesantno borbo za severni tečaj, ki bo naklonila enemu znano, katero pričakuje ves kulturni svet z največjim zanimanjem. Amundsen sam priznava, da je Bryd izvrstno opremljen in pripravljen, medtem ko je Amundsenova »Norge« naletela že sedaj na nepričakovane ovire.

Proces proti falzifikatorjem v Burdimpešči je 7. t. m. pričel. Trajal bo predvideno do konca maja in bo takrat takoj razglašena sodba.

Ruske plantaže čaja. Na Kavkazu nastajajo v zadnjem času številne ruske plantaže čaja. Ruski merodajni krogi nameravajo postaviti na Kavkazu pri Ozurgutu tvornico čaja. Po predvidenih načrtih bodo dale kavkaške plantaže čez pet let okrog 60 milijonov funtov čaja na ruski trg.

Gospodarska kriza v Ukrajini: V okrožju izvršnega ukrajinskega odbora je ustavilo obrat nad 250 podjetij. Med temi podjetji je največ mlinov in opekarn.

Rogaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. — Zahtevajte prospekte!

Zlatnike v milu »Gazela« so našle: (imena v oklepaju označujejo trgovce, kjer je bilo milo kupljeno) ga Neža Podreberšek, Ljubljana — Trnovski pristan 3 (v Prvem delavskem konzumnem društvu, Ljubljana), Stanja Furlan, Črnomelj (pri Plut Martin, Črnomelj), kuharica pri ge dr. Marti Novak, Mozirje (pri Franc Prislav, Mozirje), Jožefa Uhernik, Rokovnik (v Kmetijskem društvu Št. Rupert, Dolenjsko), Milka Plantarič, Trebnje (v Kmetijskem društvu, Trebnje), Roza Kokol, Krčevina 45, pri Ptuj (pri A. Senčar in sin, Ptuj), Rozalija Koren, Žužemberk (pri Franjo Pirc, Žužemberk), Marija Orešnik, Spod. Šiška (pri Janko Pintar, Spodnja Šiška), Marija Turšič, Sp. Dule št. 6 pri Krškem (pri R. Engelsberger, Krško), Ivana Baš, Maribor, Erjavčeva ul. 10 (pri Jos. Kremlj, Maribor), Slava Tomaskovič, Jalkovec pri Varaždinu (pri Josip Milkovič ml. Varaždin), Marija Šandor, Nova cerkev pri Celju (pri Anton Fazarinc, Celje).

Revmatizem. Hvaležnostna izjava. Gospodu dr. J. Rohlejev, Beograd, Kosovska ul. 43. Boleham dolgo let na revmatizmu in ni na svetu živali, kateri bi mogel zaželeli bolečine ki sem jih prestal. Zdravilo sem uporabljal tako kot ste Vi v Vašem navodilu označili in sem ozdravil in to popolnoma dobro. Ne preostaja mi drugo, nego, da se Vam najtopleje zahvalim. Ne morem z besedo izreči svojo največjo zahvalo za Vaše zdravilo Radio-Balsamika. Prosim Vas, da mi pošljete še eno steklenico, za slučaj, da se mi bolezen povrne. V zadnjem času je prišlo k meni nebroj ljudi, katerim sem dal Vaš cenj.

naslov. Jaz sam se Vam pa še enkrat najtopleje zahvaljujem za Vaše izvrstno zdravilo in ozdravljenje. Tisočkratna Vam hvala! Vaš udan klient Jakob Hrovatin, gostilničar, Lelike Lašče. — Zdravilo »Radio-Balsamika« izdeluje, prodaja in razpošilja po povzetju Laboratorij Radio-Balsamika dr. J. Rohlejev, Beograd, Kosovska ul. 43. 841

Dopisi

Iz Dravske doline. Po načelu: »Da se resnica prav spozna, treba je čuti oba zvana, sprejmiti g. urednik, odgovor na popravek g. Mikuletiča iz Marenberga: 1. Da je g. Mikuletič nadaljeval započeto razdiralno politiko, ter s tem implicite delal veliko zdražbo, za to jasno, govornjo sestanki tukajšnjih zavednih Slovencev, na koje je bil tudi g. Mikuletič povabljen z namenom, da se prepreči cepljenje tamonjšega slovenskega življa. Na tem sestanku, ki se je vršil nekaj dni po vložitvi Mikuletičeve liste, je zastopnik zavednih Slovencev pozval kancelista Mikuletiča, naj umakne svojo separatistično listo in se združi z ostalimi Slovenci, da se more kompaktno iti v volilni boj proti Nemcem, na kar je g. Mikuletič izjavil, da tega ne stori in da vstaja pri svoji listi, kar je storil tudi F. Leitinger (socialni demokrat, drugače Velenec), s katerim sta na to skupno zapustila dvorano. Ali smatra g. Mikuletič skupno nastopanje z Nemcem Leitingerjem, ki je samo na videz postavil socialdemokratsko listo, morda za narodno delovanje? Ponudilo se mu je celo, da se ga postavi kot nosilca zavedne slovenske liste, kar pa je tudi odklonil. Pomeni to složnost? — Smešna je Mikuletičeva trditev, da dela vse po sklepu »večine marenberških Slovencev«. Tvorijo dvojica, trojica ali petorica, ki se za Mikuletičevim hrbtom skrivajo, že mogoče večino Slovencev? V Marenbergu je namreč v celim 55 zavednih Slovencev, 88 zavednih Nemcev, ostalih

pa približno 63 delavcev, ki so socialno-demokratskega mišljenja, pri obč. volitvah pa so povečini volili nemško listo. Pri občinskih volitvah je dobil Mikuletič 32 glasov, zastopnik zavednih Slovencev pa 33. Kje tiči toraj večina? Kakšno večino ima g. Mikuletič, si lahko vsak misli in bi bili samo radovedni zvedeti, koji elementi so tvorili njegovo večino. Dokler nam tega ne razodene, trdimo, da je neresnično, da bi imel Mikuletič za seboj le enega zavednih Slovencev, marveč tvorijo njegovo večino le od njega zapeljani politični razdirači. — 2. Glede njegove premestitve bodi kratko omenjeno, da čin. zakon pozna premestitev iz službenih potreb, pod koje spada potreba, da se uradnika, ki kaj zakrivi ali s svojim postopanjem ne dela časti uradu, lahko odstrani in premesti drugam, kjer bo lažje, udeleževal svoje zmožnosti. Neresnica je, da bi se že lani od kakega Marenberžana napovedovala njegova premestitev, ker nikomur ni bilo znano, kako mnenje imajo

o službi višje oblasti. — 3. K tej točki omenjamo, naj pride g. Mikuletič, če si upa, z imeni one večine slovenskih volilcev, ki so zahtevali od njega vložitev posebne liste, kar bi se brez njegovega emnimentno narodnega sodelovanja ne zgodilo. — 4. Res je, da je Mikuletič sam pri volitvi župana predložil listo (po njegovem mnenju seveda slovensko), na koji je bil kot župan zapisan bivši šulferajnovec Neuner, za l. svetovalec pa bivši nemškutar Praprotnik. Zavedna Slovenca Ternik in Predan pa nista glasovala, marveč samo kompanjon Praprotnik — bilo je 6 glasovnic, 5 nemških in 1 slovenska. — Javno moramo pribiti, da delovanje Mikuletiča v obmejnem marenberškem okraju služi Slovincem v škodo. Naj se samo za kratek čas umakne iz tega obmejnega okraja, da morejo zavedni Slovenci složno in skupno delovati na narodnem polju in videl bo, če se bo čez nekaj časa vrnil, kako je slovenski živeli brez njegovega plodonosnega sodelovanja napredoval.

Mariborske vesti

Maribor, 8. maja.

Mariborskemu občinstvu!

Lepi nasadi so okras vsakega mesta. Mesto Maribor ima velike parke. Podpisano Olepševalno društvo bo te parke in javne nasade po svojih skromnih močeh in s pomočjo Mestne občine uredilo in olepšalo. Obraca se na občinstvo z nujno prošnjo, da mestne parke in nasade čuva. Naproša tudi hišne lastnike, da svoje predvrte olepšajo in okna in balkone s cveticami okrasijo. Olepševalno društvo občinstvo tudi prosi, da gleda po parkih in v mestu na največjo snago, da bo tako naše mesto nam samim v veselje in ponos.

Naloga, ki jih ima Olepševalno društvo, so velike. Ogromno delo se pa da izvršiti le z izdatnimi sredstvi, ki pa društvu niso na razpolago. Radi tega prosi Olepševalno društvo mariborsko občinstvo, da mu nakloni tudi materijelne podpore. V prihodnjih dneh bodo odposlanci Olepševalnega društva pobirali društveno članarino. Društvo pričakuje, da bodo mariborsko občinstvo, ki je imelo za okras mesta vedno mnogo smisla, ob tej priliki odposlancem društva proti posebnim blokom naklonilo za društvo tudi večje podpore.

Olepševalno društvo za mesto Maribor: T. č. predsednik: Dr. Franjo Lipold, l. r. T. č. tajnik: ravnatelj Jak. Zupancič, l. r.

Prvi posnetki generalnega štrajka na Angleškem

Stavkujoče delavstvo pred londonsko delavsko zbornico.

K razstavi obrtniških vajencev v Mariboru

Splošna zveza obrtnih zadrug z ravnateljstvom obrtne nadaljevalne šole priredi ob zaključku šolskega leta vajeniško razstavo od 13. do 16. maja v telovadnici meščanske šole v Krekovi ulici. Na tej razstavi bodo zopet naši vajenci razstavili svoje izdelke, s katerimi bodo pokazali svoj napredek, svoje zmožnosti in talent. Letošnje razstave se udeležil nad 150 vajencev - razstavilcev. To število ne odgovarja številu vseh vajencev v Mariboru, in bi udeležba mogla biti večja. Kje leži torej krivda, da ni razstavilcev vajencev več, o tem mogoče ob prihodnosti. Pričakujemo pa od strani občinstva, zlasti obrtnišva, tim večjega obiska, da se saj na ta način oddolžimo našemu naraščanju. Od naraščanja je odvisna usoda nove obrtniške generacije, njegov napredek je garancija naše bodočnosti in bodočnost našega obrtno-gospodarskega razvoja. V bodočnosti bodi dolžnost vsakega obrtnika, da posveti kar največ pažnje in pozornosti strokovni izobrazbi svojih vajencev. Naj jim nudi prilika tekmovanja s tovariši na razstavah. Le taki vajenci bodo vzliabili svoj poklic in hrepeneli po tim večji dovršenosti svojih izdelkov, hrepeneli po napredku in se pri tem zavdali, da je to njihova bodočnost in eksistenca. Vstop v razstavo je prost in je

Luciano Zuccoli.

Mrtvo srce

Renata Garleandi, mlada vdova, je začudeno opazovala Giuliana Sangalia. Sedela sta na istem divanu, jako blizu drugi poleg drugega. Mladi ženski je mladenci zelo ugajal in rada bi bila doživela, da bi bil njen, kakor kaka igrača; nikdar pa se ji ni posrečilo, da bi izvedela, če se tudi ona njemu dopade. Vendar je gojila žarek upanja, ki ji je zažarel povodom čudnega obnašanja grofa Manlia Silvestria, moža štiridesetih let, ki ji je prav vsak dan stregel.

— Da, — ji je dejal Giuliano rezko. — Manlio je neprestano poleg vas; živi z vašim telesom in jaz vam nisem nič.

Renata se je radostno smehljala. — Kaj? — je vzkliknila. — Pa menda vendar niste ljubosumni?

Giuliano je zardel.

— Da niste ljubosumni? — Ga vpraša Renata in zopet poišče z svojimi očmi njegove modre, ki so se nekoliko sklonile.

— Ali sem ljubosumen? — zašepeče Giuliano. — Rad bi bil vedno poleg vas, kljub temu, da vas ne morem poročiti, ker sem obljubil očetu, da se nikdar ne bom poročil z vdovo. Toda obupan sem; hotel bi biti vedno poleg vas.

— Zakaj bi hoteli biti vedno poleg

mene? — ga je vprašala Renata. Oči so se ji zasvetile v poželju in na ustnicah je zatajevala smehljaj zadovoljstva.

Giuliano ni odgovoril; toda mlada ženska je videla, kako je sklonil glavo in kako sta mu dve solzi spoileli po licih.

— Tako mi dopadejo tvoja usta! ji je dejal bojazljivo.

— Ah, ti otročaj! — je vzkliknila Renata, in ne da bi kaj razmišljala, ga je objela in privila k sebi.

— Na — je dejala — moja usta, ko se ti tako dopadejo.

Odslej so vsi Renatini prijatelji čitali v Giulianovih očeh neizmerno srečo. Niso se mogli načuditi. Grof Manlio je molčal, a v notranjosti je besnel in se grizel. V zanosu Giuliano ni tega niti opazil.

Moja ljubezen je večna, — je pripovedoval Renati. — Ljubil te bom vedno! Veš li kaj se to pravi, vedno? A ti?

— Tudi jaz tebe vedno! — mu je odgovorila krasna vdova.

Zdelo se ji je, da govori iskreno. Strast ji je nežno božala dušo.

— Ako hočeš umriem zate. Zate dam svoje življenje. In ti?

— Tudi jaz zate — mu je odgovorila Renata.

Toda polagoma, vedno bolj in bolj je čutila, da postaja neiskrena. Neprestano nadlegovanja grofa Manlia so jo silila k razmišljanju. Zapletla se je v mreže,

Giuliano je bil eden tistih redkih ljubimcev, ki se jih težko obraniti in otreseti, ki umirajo, če se jim ljubezen ukorenini v duši. In kadarkoli je na kaj takega pomislila, vsakokrat se ji je porodila misel, da bi prekinila vse stike z Giulianom. Poleg tega je Giuliano postal neznosen. Zahteval je, da Renata spodi grofa Manlia, ki je užival v tem, da je vzbujal ljubosumnost v mladeniču; zahteval je, da se mlada ženska umika svetu, da živi samotno, da ne hodi često v gledališče, da ne bi mogla tam razkazovati golih rok in gladkih pleč in da nebi videla predstave, kjer se ženske poljubljajo in udajajo drugim.

Společka se je rahlo upirala temu, končno pa je nastopila odločno; toda nič ni pomagalo niti nežnost niti odločnost.

Nekega dne je Giuliano popolnoma pobesnel od jeze. Renata bi morala namreč iti na neko zabavo z materjo in grofom Manlio.

— Ne boš šla! — je zakričal in ustnice so mu drgetale.

— Šla bom! — mu je odgovorila Renata.

— Ako greš, te ne bom imel več rad.

— Šla bom! je ponovila še enkrat.

— Ubijem te!

— Šla bom! — je končala.

Bled ob jeze jo je zgrabil za zapestje in jo pričel stiskati z uničastimi rokami;

opazivši kako ji je lice od bolečine zasipelo, jo je stiskal še močneje, dokler se ni onesvestila in padla na tla. Smil jo je in odšel.

Na svežem zraku se je zavedel, kako si je upal napasti žensko, koje ljubezen je bila večna, žensko, ki bi žrtvovala zanj svoje življenje. Revica. Lahko bi umrla vsled prizadejane ji krivice. Kaj naj naredi? Ni mu preostalo nič drugega, kakor da pohiti in dobi odpustčanje na njenih rdečih ustnicah in da jo zaziblje v silno, burno strast, ki bo vtopila v pozabljenu ves dogodek.

Taval je ves dan po mestu. Hotel se je vrniti, toda ni si upal. Zvečer okrog desetih se je odločil in odšel proti Renatini hiši. Našel bo ljubico v solzah, mogoče tudi bolno, mogoče celo v postelji. Pred vrati njene palače zagleda voz, v katerega sta bila uprežena dva vranca. Zdrznil se je. Renata se je pripravljala, da odide, da odhiti k njemu, ker ne more živeti brez njegove ljubezni. Pametno, tudi on bi tako storil.

Šel je po stopnicah. Niti sobarici ni naročil, da bi ga prijavila, ampak je nemoteno vstopil v Renatino sobo. Stala je pred ogledalom, obrnjena s hrbtom proti vratom. Obklečena je bila v balso obleko, ki je bila tako izrezana, da je bilo videti ves hrbet. Ko je zaslišala korake, je vprašala:

— Ali je tako dobro? Ali sem lepa?

Mirovna pogajanja v Maroku

Francozi, Španci in Rifkabili se pogajajo.

Kako dana prilika občinstvu, da se prepriča o zmogljivosti in napredku obratnega naravnega, od katerega je odvisna naša gospodarska neodvisnost. — F. N.

m Iz državne službe. V Maribor je premeščen inženier Gračbene sekcije Jan Vaneč iz Ptuj.

m Nepričakovani dvojni jubilej. V Studencih pri Mariboru slavi, danes 9. t. m. 50letnico življenja in obenem srebrno poroko Franja in Antonija Antončič. Mariborskega primorskega Slovenca bo ta vest zanimala. Zlasti one gg. zdravnike, ki so jubilarja — moža že pred 25 leti zdravili in mu prerokovali kratko življenje. Želimo mu, da doživi še zlato poroko!

m 25 letnica delovanja slovenske umetnice. Prihujbena mariborska dramska umetnica, ga Berta Bukšekova bo slavila dne 18. t. m. 25letnico svojega neprestanega umetniško igralskega delovanja. Da se ta redki jubilej praznuje čim dostojneje, je mariborski oder Udruženja gledaliških igralcev sklenil, da uprizori na dan jubileja Schillerjevo tragedijo »Marjito Stuart«, koje naslovno vlogo bo kreirala jubilarica sama. Občinstvo opozarjamo na to izredno prireditev že danes, v eni prihodnjih števil pa bomo poročali obširneje.

m Kako bo na Jadranski noči noči. Mislite si kraj na obali, na pr. v Dubrovniku. Na večer, ko valovi lažno šepetajo, se sliši od daleč serenada. Po morju plavajo čolni, iluminirani in mehka popevka, kot božajoč zefir, se giblje preko valov. Na obali stoji male kabine, polne življenja in veselja. Kopaljšeni gostje sedijo ob čaši rumnega dalmatince, mladina pa razlita v Jadransko noč...

m Šolski koncert. G. Fanika Brandlova priredi s svojimi učenci v petek dne 14. t. m. ob 20. uri v kazinski dvorani šolski koncert. Nastopili bodo učenci z večletno izobrazbo. Ker bodo letos nastopili petletni mladi, priporočajo se staršem, da privedejo h koncertu zlasti mladino, ki bo na ta način vzgojena, gotovo pridobila veselje in ljubezen do glasbe. Najboljše program in imena učencev objavimo prihodnjič.

m Koncert Glasbene matice. Sinoči se je vršil orkestralni koncert, ki ga je priredila Glasbena matica pod taktirko g. ravnatelja Josipa Hladkega Bohinjskega. Koncert, je v moralnem oziru izborni uspel: izvajale so se prvič tudi skladbe naših domačih komponistov Osterca in Bernarda. Slednji je tudi sam sodeloval pri koncertu. Matica mu je izročila lep šopek, a občinstvo je skladatelja burno aklamiralo. Največji uspehi pa je žela virtuozinja ga Brandlova, ki je s svojim krasiim solo izvajanjem navdušila vse občinstvo. Koncerta so se udeležili tudi g. veliki župan s soprogo, g. srežki poglavar, g. komandant mesta s soprogo in dr. Ožigosa pa je treba tudi topot netočno prihajanje občinstva. Koncert se je začel s tričetrturino zamudo in to je vsled tega, ker je občinstvo tako pozno prihajalo. Obisk je bil zadovoljiv.

m Program koncerta vojaške godbe v mestnem parku, ki se vrši v nedeljo predpoldne v prid gračbenega sklada »Protituberkulozne lige« v Mariboru: 1. Vinš: »Konjiško Divizije«, koračnica. 2. Zajc: »Ban Leget«, Overture. 3. Morana: »Žive pesme, valček. 4. Leoncavallo: »Pagliacci«, fantazija. 5. Parma: »Ksenija«, pesem. Vilhar: »Hrvatski ples«. 6. Raha: »Slovenačke napjeve«. 7. Pokorny: »Sve slovensko«, koračnica.

m Obrtni referent mestnega magistrata uraduje od ponedeljka, dne 11. maja 1926 naprej v mestni posvetovnici v poslopju mestnega magistrata na Glavnem trgu št. 1 I. nadstropje.

m Prostovoljno gasilno društvo v Studencih priredi v nedeljo 16. maja v gostilni gosp. Franca Stupca v Studencih veliko vrtno veselico z različnimi zabavami, svira godba požarne brambe Pekre, začetek ob 15. (3.) uri. Celi dobiček se uporabi za nakup turbine. Društvo prosi polnoštevilne udeležbe.

m Nabirni dnevi za gračbeni sklad protituberkulozne lige v Mariboru, ki gradi mesto prvotno zasnovane skromne in male prostozračne lope poseben oddelček za tuberkulozne, da s tem po svoji možnosti odpomore občutnemu nedostatku v oskrbi teh bolnikov v tukišnji bolnici. Dosedajna akcija odbora PTL, posvečena tej stvari, je našla v naši širši

javnosti hvalevredno razumevanje in razveselje odziv. Vendar pa doslej nabrana sredstva še ne zadoščajo za uresničenje tega velikopotezno zasnovanega načrta. Zato je sklenil odbor PTL, da skupno z vrlimi mladimi zdravniki tukajšnje bolnice in s pomočjo naše požrtvovalne šolske mladine in dijaštva apelira ponovno na srčno človekoljubnost in plemenito naklonenost celokupnega mariborskega prebivalstva potem nabirnih dnevov, ki se vrši v soboto dne 8. in v nedeljo dne 9. maja t. l. pod prijaznim protektoratom gospe gen. Marije Maistrove in s sodelovanjem marib. Slov. ženskega društva. V nedeljo 9. maja se v ta namen priredi koncert tukajšnje vojaške godbe v mestnem parku, katerega spored se pravočasno objavi. Prireditelji so globoko upravičeni, da njihov poziv ne bo ostal glas vpiljočega v puščavi, marveč da bo vsakdo po svoji najboljši moči prispeval v ta dobrodelen namen.

m Amaterfotografij pozor! Klub amaterfotografij SPD ima v ponedeljek dne 10. maja ob 20. uri v kapelici Grajske kleti svoj letni sestanek in vabi vse amaterfotografe, brez ozira na to, ali so člani kluba ali ne, k udeležbi. Ker se bo razpravljalo tudi o razstavi v Splitu, na kateri morajo biti zastopani tudi naši kraji z najboljšimi slikami, je upati, da se amaterfotografi temu vabilu v lepem številu odzovejo! — Odbor.

m Na dražbi je bila v četrtek prodana hiša bratov Tavčarjev v Kopaljški ulici poleg Narodnega doma.

m Trgovski gremij za mariborsko okolico ima v nedeljo dne 9. maja ob 13. uri popoldne v restavracijskih prostorih Narodnega doma svoj redni občni zbor.

m Pozor, invalidi in vdove! Podružnica Udruženja vojnih invalidov v Mariboru naznanja vsem članom podružnice, da so od 1. maja 1926 naprej uradne ure vsako sredo, soboto, nedeljo in ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne, Rotovski trg 6 I.

m Občni zbor podružnice Jugoslovenske Matice se vrši v ponedeljek ob 20. uri v gornji mali dvorani Narodnega doma (ne v restavraciji).

m Večerni šivalni tečaj mariborskega Slovenskega ženskega društva se prične v ponedeljek 10. t. m. ob 17. uri v državnem ženskem učiteljskem.

m II. velika dobrodelna tombola nižjih poštinih uslužbencev. Danes dne 9. maja t. l. priredi krajevna skupina nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev ob 15. uri na Glavnem trgu veliko dobrodelno tombolo. V slučaju slabega vremena se preloži na nedeljo dne 16. maja t. l. — Vsaka tablica stane 2 Din 50 para. Tablice prodajajo vsi pismonoši in trafike. Dobitki so sledeči: 5 tombol, 10 petin, 25 četrtink 50 terno in 150 amb. Tombole so: I. tombola: spalna soba, II. tombola: Singerjev šivalni stroj, III. tomb. zlata moška ura, IV. tombola: moško kolo »Neger«, V. tomb. 4 m bukovihi drv. — Mladi naj ne zamudi te ugodne prilike, vsak naj poskusi svojo srečo. Čisti dobiček je namenjen bolnim in podpore potrebnim poštinih uslužbencem, njih vdovam in sirotam. Glavni dobitki so izstavljeni na Grajskem trgu v trgovini Združenih mizarjev.

m Kavarna mestni park je spet do 3. ure odprta, koncertira do 2.30 prvovrstni umetniški trio »Muser« vsak dan z novim sporedom. Vino po 16 in 24 Din liter. 910

Narodno gledališče

REPERTOAR

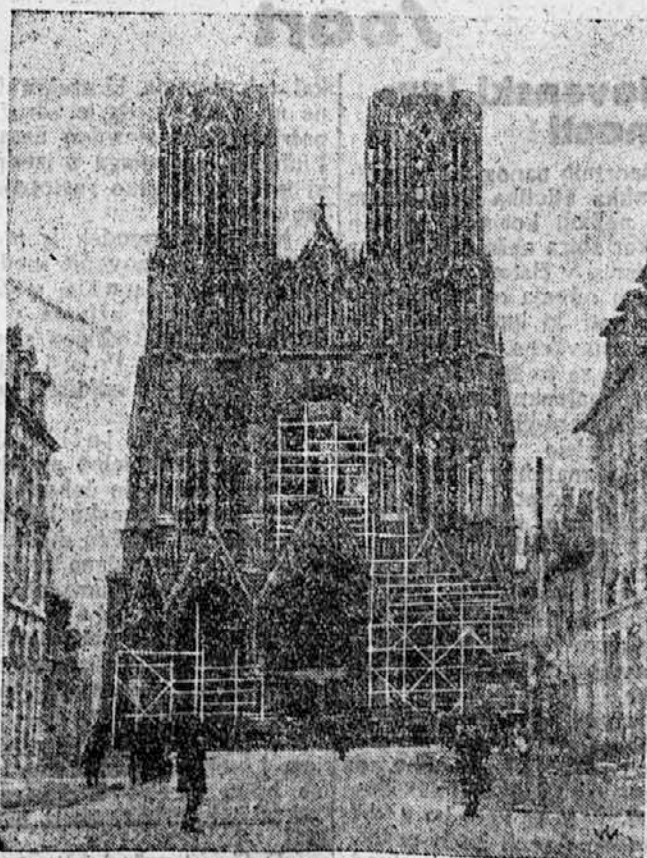
Sobota, 8. maja, ob 20. uri »Ognjenik« ab. A. (Kuponi).
Nedelja, 9. maja, ob 20. uri »Greh«, ab C. (Kuponi). Zadržkrat v sezoni.
Ponedeljek, 10. maja, Zaprto.
Torek, 11. maja ob 20. uri »Veseli kmet« ab. B. Premijera.
Sreda, 12. maja ob 20. uri »Možiček« in »V vodnjaku« ab. A. Zadržkrat v sezoni.
Četrtek, 13. maja ob 20. uri »Ognjenik« ab. B. (Kuponi). Zadržkrat v sezoni.
Opozarjamo na današnjo reprizo izvanredne zabavne veselice »Ognjenik«, ki je žela pri premijeri obilo smeha.

K premijeri Fallovo operete »Veseli kmet« na mariborskem odru. V torek, 11. t. m. ob 20. uri uprizori mariborska opera v režiji g. Bachmanna (kot gost) Fallovo priljubljeno melodijozno opereto »Veseli kmet«. Prva uprizoritev te operete je bila l. 1910 o priliki »Mannheimer Festspiele«, ki je bila nalašč za te slavnosti skomponirana. Delo, ki vsebuje deloma precej komičnodrastičnih, deloma zelo gniljivih prizorov, je takoj po prvi uprizoritvi zadobilo tolik sloves, da ni danes več odra v Nemčiji, ki ne bi tega dela nešteto krat in z največjim uspehom uprizorilo. — Omenbe vredno je povsem, da so pri prvi uprizoritvi sodelovali sloviti umetniki kot Fallenbreg, Treumann, Kartus, Mariška, imenja, ki jih danes pozna sleherni obiskovalec nemških odrov. »Veseli kmet« bo ustregel našemu občinstvu tudi s stališča ljudske operete, posebno, ker so bile do sedaj uprizorjene na našem odru le salonske operete. — Pri nas igra oziroma poje naslovno vlogo g. Urvalek; dalje sodelujejo gdc. Zamejčeva, Lubejeva, gg. Burja, Harastovič, Bratuž, Križ, Kovič P., Tovornik in dr.

x Greh »Greh«-ovega kritika. »Zanimivo je psihološko utemeljeno dejstvo, da je občinstvo to v svojem bistvu divje raztrgano, paradokšno in baš zato psihozi časa odgovarjajoče, torej moderno delo, sprejelo prav simpatično. (»Jutro« št. 103, Kulturni pregled). Človeku nehote prihajajo na misel Goethejeve besede iz Fausta, ki jih v zadregi govori gledališki ravnatelj:

»Zavihanli obrti so dospeli, brezbrizni so in radi bi strmeli. To vem, kako se ljudstvo duh miri, a v teki stiski nisem bil nobeni; najboljšega res nihče vajen ni, a strahovito so iz knjig učeni. Kako storimo, da bo nov predmet in da prikupen bo s pomenom vred?« (Funtekov prevod).
Vsaj neokusno je imputirati gledališki publiki s »psihozi časa«, ako da spontane ga izraza svojim čustvom. C. S.

Obnova katedrale v Reimsu

Francozi pridno obnavljajo kraje, kjer Nemci niso prizanesli, je že danes na in je divjala svetovna vojna. Tudi najlepša bo v kratkem, kakor je razvidno z naše zotska stavba, katedrala v Reimsu, ki ji slike, obnovljena in izročena namenu.

V tem se je obrnila in zagledala Giuliana. Za nekaj trenutkov sta obstala in se opazovala v vidnem razburjenju. Renata je bila v resnici lepa. — Nameravaš oditi, kaj ne? — Jo je vprašal Giuliano s trgačjim glasom. — Grem na zabavo. — S kom? — Z materjo in grofom. — Ali ti ni prav nič žal? — Renata se je jezila. Hotela je končati z njim in je kratko odgovorila: — Prav nič! — Obljubila si mi večno ljubezen... Povesila je glavo. — To se običajno vedno obljubi... — Ves dan sem bil kakor nor, trpel sem da je groza in pohitel sem k tebi, da te prosim odpustčanja. Ne morem živeti brez tvoje ljubezni; ne... — Renata ga je prekinila z mahajenim: — Ti, ti, ti! Zakaj zahtevaš, da drugi butlo in mislijo isto kakor ti?... To bi bilo samo eno srce in to bi bilo preveč monotono... — Prav, maši! — je odgovoril, toda nadaljevati ni mogel, kajti v dvorano je vstopil grof Manlio v fraku, a v gumbih je imel gardenijo. — Oho, naš mladi prijatelj! — je zaklical. — Pojdite in oblecite se ter priidite za nami. Mar ne graste na zabavo? Giuliano ga je začuden pogledal. — Da bi šel na zabavo? Čudna misel!

— Vzemite moj voz! — mu reče Renata. — Odpeljte se in se vrnite. Čakali vas bomo. — Mladič je ubogal, ne da bi izustil besedo. Uro kasneje je bil na veselici in se zabaval vsó noč. Čutil je v sebi nekaj težkega: svoje mrtvo srce. Smejal se je sam sebi. Nikdar ni mogel misliti, da lahko pleše tudi človek z mrtvim srcem. Sedel je poleg Renate, a na njeni desnici je sedel grof Manlio. — Prav imate, — je zašepetal Giuliano in se nagnil malce proti ljubici. — Človek res ne more vsiliti drugemu svojih občutkov. To so mi že nekdanj pripovedovali, toda prav razumem šele sedaj. — Mar ni tako? — potrdi Renata. — Ako bi vsi čutili enako, bi pomrli od dolgočasia.

In polagoma, smejoč se, je dvignila kozarec k ustom. — To noč je postal Giuliano pravi možakar — človek. Navadil se je živeti in plesati z mrtvim srcem. Smejal se je, kakor grof Manlio in se z ironijo v duši spominjal mladitca, ki je veroval v večnost ljubezni in ki je bil za to ljubezen pripravljen preliti svojo srčno kri in žrtvovati svoje življenje. — Toda šele mnogo let pozneje je Renata Garlandi občutila, toda prepozno, kak žalost je imela poleg sebe in kako neprevidna je bila, da ga je tako zavrnila in izgubila za vedno.

Sokolstvo

Zlet sokolskega naraščaja v Pragi

Naš naraščaj se udeležil letos prvokrat vsesokolskega zleta v Pragi, da vrne tako obisk češkega naraščaja l. 1922 ob priliki vsesokolskega zleta v Ljubljani. Na prvi poziv starešinstva je prijavljenih 800 naraščajnikov (moških in ženskih). Starešinstvo JSS je razposlalo vsem župam nove obvezne prijave pole za naraščaj. Društva morajo te pole vrniti JSS najkasneje do 15. maja. Na poznejše prijave se ne bodo ozirali. Navodila za udeležbo naraščaja so nastopna:

1. Zleta se sme udeležiti samo naraščaj in ne deca.

2. Vsak naraščajnik mora imeti predpisan kroj ter mora obvladati predpisane vaje. Naraščajniki, ki ne bodo vzorno obvladali predpisanih vaj in ne bodo imeli predpisanega kroja, ne bodo pripušteni k udeležbi zleta.

3. Z naraščajniki ne smejo potovati starši ali drugi sorodniki, ki pod nobenim pogojem ne bodo pripušteni v poseben vlak naraščaja. Naraščajniki potujejo edino pod nadzorstvom vadiateljev, ki jih določijo župe. Vsaka župa mora prijaviti do 15. maja ime vadiatelja, ki bo vodil v Prago župni naraščaj. Vsak vadiatelj mora imeti s seboj poimenski seznam naraščaja svoje župe.

4. Naraščaj se zbere dne 25. junija v Ljubljani. Naraščaj iz južnih krajev naše države mora priti v Ljubljano tako, da bo prenočil v Ljubljani. Dne 26. junija dopoldne se bosta vršila v Ljubljani pregled celokunnega naraščaja in poizkušnja za nastop. Isti dan opoldne odhod s posebnim vlakom v Prago, kamor se prispe dne 26. junija.

5. Naraščaj ostane v Pragi 26., 27., 28., 29. in 30. junija ter se povrne v Ljubljano dne 1. julija zopet pod skupnim vodstvom. Noben naraščajnik ne sme ostati v Pragi po tej dobi.

6. Prenočišča v Pragi bodo skupna. Dovoljene niso nobene izjeme. Župni vadiatelji morajo ostati brezpogojno vedno pri svojem naraščaju ter so odgovorni za vse posledice.

7. Vsak naraščajnik mora imeti predpisan potni list z vizumom Avstrije in Češkoslovaške. Vizum Češkoslovaške je brezplačen. Potni list se nahaja za več naraščajnikov tudi skupno. Potne liste izdajajo pristojna srezka poglavarstva. — Vizume pa preskrbi ona župa, na katere sedežu se nahaja pristojni konzulat. Zato naj župe zberejo pravočasno vse potne liste ter jih odpošlejo župi, na katere sedežu se nahaja pristojni konzulat.

8. Ponovno povdarjamo, da niso dovoljene nobene izjeme in da se mora vsak naraščajnik točno držati teh predpisov. Vsaka nepravilnost se bo odločno zavrnila ter prevzamejo odgovornost za vse zavedne posledice društva, oziroma župe.

9. Župe so dolžne strogo nadzirati, da se izvršijo vsi ti predpisi, zlasti pa morajo nadzirati vadbo prostih vaj in priprave za tekmo.

10. Za znižano vožnjo po železnici dobi vsak naraščajnik posebno legitimacijo, ki jo izstavi starešinstvo JSS. Brez te legitimacije nima pravice do znižane vozne cene.

11. Vsak naraščajnik mora imeti na civilni obleki znak sokolskega naraščaja. V Prago se potuje v civilni obleki.

12. Vse te določbe veljajo za moški in ženski naraščaj.

Zdravo!

Engelbert Gangl,

Dr. Riko Fux,

starosta, Dr. Viktor Murnik, tajnik,

načelnik.

o Bratje v Pragi! Pozivljamo vse brate in sestre, ki se nameravajo udeležiti VIII. vsesokolskega zleta v Pragi, da javijo to najkasneje do 10. maja 1926 društvenemu odboru in sicer v društveni pisarni v Narodnem domu vsako sredo od 18.—19. ure in vsako nedeljo od 10.—11. ure. Prijava naj vsebuje: 1. Se udeležim v kroju ali brez kroja; 2. Ako želi stanovanje: Ime, točen naslov, poklic, s kolikimi posteljami želi sobo in čas od do. Prijave za stanovanje naj bodo najskromnejše, ker je pri privatnih stanovanjih in hotelskih sobah malo na razpolago. Poznejše prijave se ne bodo več vnoševale. Podrobnejša navodila se dobe v društveni pisarni, oziroma v »Sokolskem glasniku«. Prijave se oddajo lahko tudi br. in ss. odbornikom. Obenem opozarjamo tudi, da so deležni voznih ugodnosti in se smejo

o Sokol v Studencih poziva brate in sestre, kateri se nameravajo udeležiti vsesokolskega zleta v Prago, da se zanesljivo prijavijo pri br. Kavčiču in sicer najpozneje v nedeljo 9. maja. Vse prijave so pozneje izključene.

Kino

GRAJSKI KINO

predvaja od sobote 8. do torka 11. maja »Stolp molččnosti«. Velikanski filmski roman v šestih silno zanimivih čilih. Krasni posnetki, izborna igra, moderna oprema in napeta interesantna vsebina.

APOLO KINO

predvaja »Vohun« v 11 divnih čilih z Marion Davies. Borba za osvoboditev Amerike izpod angleške jarma pod vodstvom generala Washingtona. Ta monumentalni film nam v veličastnih scenah prikazuje gigantsko borbo Amerikancev proti angleškemu imperiju. — Katera slavna žena je omogočila generalu Washingtonu historični prelaz preko Delaware? Katera meša Amerike so bila v l. 1776 največja? Kdo je bil prvi predsednik Zedinjenih držav severoameriških? Kje so padli prvi streli za osvoboditev Amerike? Kateri francoski kralji je podpiral z vojsko in morarico ameriške rodoljube? Kateri Amerikanci so bili vsak trenutek pripravljeni žrtvovati imetje in življenje za svobodo naroda? Kje se je vršila odločilna bitka? Vse to nam pove in prikaže v divnih slikah velefilm »Vohun«. Posebno opozarjamo na krasotico Marion Davies, ki nam izborno prikaže v glavni vlogi silno ljubezen napram domovini ter svojemu ljubimcu, kasnejšemu možu in prvemu predsedniku Zedinjenih držav. — Radi dolžne filma se publika nanjo za točen prihod k predstavi.

Ljubljana udeležiti vsaj teh 4 prvorazrednih prirediteljev. Idealizem je tukaj brez moči. Z idealizmom lahko delamo doma, na svojih igriščih in v svojih klubih, čim pa upremo svoj pogled iz Ljubljane ven, se nam imperativno pojavi materialno vprašanje, ki ga naš mladi idealizem ne zmore.

Zato se obračamo na vso našo javnost s prošnjo, da reši finančno plat tega vprašanja. Športno plat bo rešila mladina sama.

Po vsem kulturnem svetu je športna ideja na pohodu. Kadar nastopajo športniki poedinih mest, provinc, nacij v borbi z drugimi mesti, provincijami in narodnimi, smatrajo to za velevažen domač odnosno nacionalen dogodek, tisoči in desetisoči srce utripajo v pričakovanju zmage, v slučaju poraza občutijo bol obnem s svojimi zastopniki.

Naj se tudi pri nas vzbudi zanimanje za lepa stremjenja mladine. Posnemajmo tudi mi velike kulturne narode.

Prepričani smo, da bo naš apel našel mnogo odziva. Vemo, da je v naši javnosti toliko lokalne samozvesti, da ne bo hotela zamuditi prilike, ki se nudi njeni mladini, da pokaže kaj zna.

V to svrhu otvarjamo zbirko za »Reprezentativni fond lahke atletike LLAP«.

Iz prijaznosti bo prispevke sprejemal blaginjak LLAP, g. Sketeli Karlo, Breg 8, Ljubljana.

Vsak tudi najmanjši prispevek je dobrodošel. Kakor naraste iz zrna do zrna, gača, tako bo od dinarja do dinarja narasla svota, ki nam bo omogočila da uresničimo letošnje načrte!

Ljubljanski Lahkoatletski Podsavez.

NOGOMET.

ISSK Maribor : SK Čakovec. Jutri v nedeljo ob 16. uri se bo vršila prijateljska tekma med SK Mariborom in SK Čakovcem. Tekma bo ena najzanimivejših v tej sezoni. Čakovčani so jako agilno in spretno moštvo, ki predstavlja prvaka v Zagrebški provinci. Celo naši domači najboljši moštvi sta morali občutno podleči v boju s »Čakovcem«. »Maribor« nastopi topot v popolnoma spremenjeni postavi, v kateri bo nastopil tudi v nedeljo 16. tm. v pokalni tekmi proti SD Rapidu. Postavo »Maribor« je določil njegov trener gosp. Bohacs. Zanimivo je, da je trener popolnoma spremenil krilsko vrsto, v katero je določil starega igralca Stauberja in mladega nadarjenega Korošca. Bergant bo topot nastopil zopet na desnem krilu, na katerem se je nekda jako dobro obnesel. »Maribor« bo moral napeti vse moči, če bo hotel premagati tako močnega nasprotnika, kakor je SK Čakovec, ki je igral nedavno s Haškom neodločeno tekmo. Tekma se bo odigrala na prostoru ISSK Maribora. Sodnik bo g. Nemeč.

V nedeljo, 9. maja se bo vršila ob 10. uri dopoldan prvenstvena tekma med »Rapidom« in »Svobodo« na igrišču SD Parnida. Tekma obeta precej lepo igro. — Sodnik g. Radolič.

SD Rapid old boys : SD Rapid rez. Jutri v nedeljo se bo vršila tekma med old boyi in rezervno »Rapida« popoldan ob 15. uri na igrišču »Rapida«.

Službene objave MOLNP. V nedeljo dne 9. t. m. se vrši ob pol 15. uri na igrišču SD Rapida prvenstvena tekma SD Rapid s SK Svobodo. Sodnik g. Radolič. Ob 16. uri na igrišču ISSK Maribora prijateljska tekma ISSK Maribor:SK Čakovec, sodnik g. Nemeč, službojoči odbornik g. Peheim. Medmestna tekma Ljubljana:Maribor se bo vršila dne 13. t. m. ob 16. uri na igrišču ISSK Maribora. Za to tekmo se vrši v torek dne 11. maja ob 18. uri na igrišču ISSK Maribora izbirna trainingstekma A proti B team. — A: Geuer, Kurzmann, Wagner, Pernat I. Frangesch, Bergant, Pernat II., Vodeb, Hreščak II., Terglet, Löschnig V. — B: Mernik, Barlovič, Koren, Hreščak I., Korošec, Baner, Škrobar, Löschnig B., Kirbiš, Venko B., Bertonec, rezerve: Jakovljevič, Ban. Čevlje, hlače in nogavice mora vsak igralec seboj prinesiti. Drese za A team da TSK Merkur, za B ISSK Maribor. Udeležba obvezna, igralci tožno ob 18. uri v garderobi. Vstopnina 5 Din. — Tajnik.

HAZENA.

ISSK Maribor : SK Mura. Prvenstvena tekma med najmočnejšima družinama mariborskega okrožja se bo vršila jutri v nedeljo v Ptuj. Kakor doznavamo, bo to tekmo filmiral g. Roglič, lastnik »Apolo« kina, kar bo še povzdignilo to izredno zanimivo borbo. Družina ISSK Maribora se odnele iz Maribora ob 12.45 s trga Svobode z avtomobilusom. Sodil bo tekmo sodnik iz Ljubljane.

V nedeljo dopoldan bodo odigrale tekmo rezerv ISSK Maribora med sabo ob 10. uri dopoldan na igrišču ISSK Maribora. Sodnik g. Cizel.

TENIS.

Interni Lavn tennis turnir ISSK Maribora. Kakor že javljeno, se prične jutri 9. t. m. ob 7. uri jutrajni interni turnir tenisa sekcije ISSK Maribora za klubovo prvenstvo. Prijavljeni igralci se naprošajo, da pridejo danes na prostore, da se določi razvrstitev tekmovalca.

RAZNO.

TSK Merkur, Maribor. Kolesarski odsek. V nedeljo, dne 9. t. m. pop. izlet v Sv. Marjeto, Zbirališče ob 14. uri na vogalu Majstrove in Cankarjeve ulice. Prosi se točne udeležbe. — Nogometni odsek. V nedeljo, dne 9. t. m. ob 9. do 11. ure predpoldne in ob 15. ure naprej splošni trening. — Obvezni trening I. moštvo in I. b. moštvo v potek rezerv in I. naraščaj v ponedeljek ob 19. do pol 21. ure. Vsi trenine se vršijo na igrišču TSK Merkur na Tenzu. — V soboto, dne 8. t. m. sekcijski odbor v hotelu pri »Zamorcu« ob 8. uri. — Haza na. Obvezen trening za vse igralce ob torkih, sredi in četrtkih ob 6. ure naprej v Cankarjevi ulici 26. na dvorišču.

Kultura in umetnost

Cerkvenikova drama „Greh“ na mariborskem odru

Končno zopet enkrat drama, resnična drama. Tako redke so na našem Parnasu, da jedva še verjamemo, če zapiše avtor besedo tragedija, žalna igra. In ko ne moremo utajiti resnice, se skeptično vprašujemo, je li to sploh drama, ni li samo oblika njena; ni li pesem nekako nasilno vilita v dramatični kalup. Toda Cerkvenikova najnovejša drama ni takšna. Niti za hip nas ne pušča v tej negotovosti, marveč se razpleta pred našimi očmi živahno, skoraj skokoma, a deluje istinito in efektivno. Snov je realistična, vzeta iz vsakdanjega življenja; kaotična zmes hipertrofičnih misli, razdraženih čustev, poltenih občutkov, smelih podmen in tope malodušnosti.

Vender ne greh sam, ne negacija, marveč konflikt dobrega in zla, tvori osnovno misel drame. To je tragedija demonske ženske, ki je pognala korenine v dušičnem ozračju in je rasla ob kolu, na katerega jo je privezala okolica, njena mati in njen ljubimec. Razbrzdana strast vodi njene cilje, v uničevanju in razdiranju meri svojo moč. Dejanje pričinja tam, kjer pada nova žrtev njene dijabolične zlobe, njen prvi mož. Toda greh ne triumfira. V ljubezni drugega moža spozna zmoto svojega življenja in najde pokoj svoji duši.

Njena velika ljubezen očisti tudi dušo zakrknjenega ljubimca — zapeljivca. Čeprav je pisatelj naslovil svoje delo »Greh«, nam ga ni pokazal naturalistično, v njegovi goloti in vernosti. Nego, on ga je delikatno zastrl pred nami, samo apostrofiraj ga je, dal nam pa je čuti vso njegovo težo in podlost, potem pa je prilil zdravilnega balzama in pokazal preorenje duše v pekočem spoznanju in očiščenju ljubezni. Blodečo dušo je ožaril s slutnjo nestrane sreče in resnične lepote ter posvetil greh v trpljenje in kesanje. Zato je razumljiv in obenem tako globoko pretesliv zadnji prizor v 6. sliki, ko se ona obtožuje vseh svojih strašnih grehov, on pa vsklikne: žena, ti si svetnica (tu je konec drame, epilog je le v rahli in brezpomembni zvezi s dejanjem). Ali ni v tem prizoru globoki smisel svetopisemske parabole, ko zakliče Gospod oboženi preest-nici: pojdi in ne greši več!

Ta pozitivna črta se tako blagodejno razlikuje od ostalih realističnih dramnovjšje dobe in kaže zlasti napram prvi Cerkvenikovi drami »V vrtincu« velik napredek. Zakaj, drama nam ne sme pokazati le košček vsakdanjega življenja, nego nas mora navdajati z notranjim zadovoljstvom in oplemeniti naša čustva.

Dejanje se odigrava med štirimi osebam. Edina pasivna figura, prvi mož, id mu je demonska žena izsela življenski sokove, pogine v prvi sliki. Ostale osebe so krenko aktivne. Duševni konflikti so le

Sport

Poziv slovenski javnosti!

Izmed vseh športnih panog, ki se goji pri nas, je lahka atletika brezdvoma najbolj idealna, najbolj koristna in najbolj nesebična, ker zbira našo mladino na zelenih tratah, kjer si v čistem zraku krepi telo in jo s tem odvaja od raznih nevarnih stranskih poti, ki jim je zlasti v večjih mestih izpostavljena. In vendar je na žalost zanimanje za to športno panogo pri nas naravnost malenkostno, vse drugače kot pri drugih narodih, ki v napetim zanimanjem zasledujejo razvoj lastne lahke atletike in ji z znatnimi prispevki omogočajo razmah in polet.

Kljub vsem težkostim in zlasti vkljub neuspešni borbi z materialnimi neprilikami, se je v zadnji dobi pri nas lahka atletika razvila do precejšnje višine. To je uspeh idealnih, nesebičnih športnih delavcev, to je uspeh naše krasne mladine, ki v stremljenju navzgor premaga tudi nepremagljive ovire.

Mi pa ne maramo, da bi naši talenti ginili v lokalni brezpomembnosti. Nam se boče, da stopimo pred širše forume, da pokažemo, kaj znamo in da vidimo, česa nam še nadostaja. V to se nam bo v bližnji bodočnosti nudilo dovolj lepih prilik.

V Beogradu se vrši 24. maja medmestno tekmovalje za Petrinovičev po-

kal, tekmovalje, ki prekorača ozke športne meje s tem, da je združeno z nadvse patriotično nacionalno manifestacijo. — Ljubljana razpolaga z izbornimi močmi, ki jo lahko častno zastopajo na tem tekmovalju.

Naslednji dogodek je medmestno lahkoatletsko tekmovalje med Zagrebom in Ljubljano, 13. junija v Zagrebu. Ljubljana in Zagreb uživata v jugoslovanski športni javnosti odličnih sloves na lahkoatletskem polju. Po vsi priliki se bo na tem tekmovalju odločilo, kdo je med dobrimi najboljši.

Začetkom julija se bo v Pragi vršilo prvo oficijelno meddržavno srečanje med našimi in češkoslovaškimi reprezentativnimi damske lahke atletike. Čehinje uživajo odlične mednarodne sloves, s tem nam je podana prilika, da se afirmiramo pred mednarodnim forumom.

Koncem avgusta tega leta bodo merile na ženski olimpiadi v Göteborgu svoje moči reprezentativne narodov, ki igrajo na svetovnem športnem polju važne in najvažnejše vloge.

V jugoslovanski damski lahki atletiki ima Ljubljana brezdvoma primat, za to se bodo jugoslovanske reprezentantije rekrutirale predvsem iz ljubljanskih atletinj.

Dolžnost naše javnosti je, da omogoči realizacijo projektov, po katerih se mora

nakazani, kar samo prispeva k dramatičnosti obdelave. Ostra cenzura med tretjo in četrto sliko je morda z dramatsko tehničnega vidika pomanjkljivost. Avtor namreč preskoči duševni boj, ki se je moral odigrati v duši žene pod vplivom krepke osebnosti njenega drugega moža. Manjka tedaj neposredna utemeljitev tega velikega prekrota, ki bi morala tvoriti peripetijo drame. Zakaj dejanje od četrte slike dalje pada in obstoja le še vprašanje, ali moralna sila žene ne bo omagala v razporu s preteklostjo in zlimi uplivi. Toda tretja slika je zgrajena vedno dramatično. Prizor na grobu je najučinkovitejši v celi drami. Ženska se približa možu s podlo hlapčevino, da ga zadrgne v svoje mreže. Čeprav pregleda njene nakane in sluti njeno zlobo, naposled vendar verjame pretkani njeni laži. Ob koncu slike se zdi, da bo zmagal vendar ženski demon in nekani plašno pričakujejo nadaljnega razpleta. Toda čerta slika nas nepričakovano postavi pred gotovo dejstvo: žena vzljubi moža, ki ga je poročila edino radi denarja. Toda bog mamoni ji leže moreče na prsi in miru ne najde, dokler si ne olajša vesti v nesebični oporoki. Med prvimi in drugimi tremi slikami obstoja nekaj paralelizem. Poanta prvega dela je zabloda in greh, a drugega spoznanje in očiščenje. Najslabše je dejanje tam, kjer pisatelj zapuša svoj realistični okvir in se potaplja v refleksivna razglabljanja. Tu se čisto izgublja v poeziji in besednem igračkaniu, kar velja zlasti za drugo sliko.

Torkova krstna predstava in repriza v sredo nas je zadovoljila in je žela mnogo priznanja publike. Po tretji sliki in na koncu se je v tork moral prikazati avtor sam. G. Bratina je ponovno dokazal svoj izredni režiserski ter inscenatorski talent. Njegov oder ni preračunan na zunanji efekt, temveč je skromen in enostaven. Toda ravno ta preprostost in domačnost deluje toplo in privlačno. Koncentracija dejanja — samo štiri ali boljše tri osebe — zahteva ostre karakterizacije oseb, vsled česar mora scena stopiti v ozadje. Vloge so izročene najboljšim močem. Glavni akter je G. Bratina v ulogi drugega moža-zdravnika. Prikazal ga je tako, kakor si vobče predstavljamo pravega zdravnika: na videz mirnega, skoraj neobčutnega in trdega, a v srcu plemenitega in nežnega moža. Zdravnik je najsimpatična osebnost v drami, vseskozi dosleden in neomajen. G. Bratina igra priprosto in umetno, a ravno zato naravno in učinkovito. Enakovredna partnerica mu je ga Bukšekova. Njena vloga je brez dvoma najtežja, saj mora igrati tri povsem različne faze duševnega razvoja: sladostnico, spokorjenko, pohablenko. Najbolj je ugajala v poslednji sliki, kjer igra pohablenko. G. Grom se je mnogo povzpela nad enoličnost ljubimskih vlog, kot smo jih vajeni gledati na našem odru. Dobro jih predloži lahkomišelnega veterjaka, ki pa ni mogel udušiti glasu svoje vesti. Malo vlogo prvega moža je G. Zeleznik, kakor vedno, odigral povojno.

Ob petdesetletnici rojstva Ivana Cankarja, prerano umrlega pesnika ponizanih in razžaljenih, ki bo jutri 10. t. m., je izdal naš znan kulturni delavec gosp. prof. dr. Maks Kovačič v Mariboru drobno, toplo pisano knjižico »Ivan Cankar«. Spis ima namen biti pripomoček pri proslavi 50-letnice Ivana Cankarja, in ga zlasti naj naročujejo in kupujejo vsa kulturna društva, na tudi posamezniki. Hubitelj naše lepše knjige in častilci velikega pokojnika. Dobiva se pri pisatelju, pa tudi

pri Zvezi kulturnih društev v Mariboru, Cankarjeva 1.

x **Novo češko delo v Jugoslaviji.** Znani češki pisatelj in raziskovalec narodnih pesmi slovanskih narodov Ludvik Kupa, kojega monumentalna zbirka »Slovanstvo v svojih pesmih« je splošno znana, izda v kratkem knjigo o Jugoslaviji. Zlasti bo obdelana v njej narodna umetnost in njena kulturno-psihološka stran. Vsebovala bo tudi slike. Za slovansko etnografijo bo knjiga velikega pomena.

x **»Trgovina«.** Pod tem naslovom so pričeli naši mladi trgovski akademiki v Ljubljani s 1. majem izdajati svoje glasilo. Vzgoja naraščajo, stalen kontakt med absolventi trgovskih akademij, posvečati pažnjo razvoju trgovskega šolstva, omogočenje študija na trgovskih akademijah, razpravljati aktualne probleme našega narodnega gospodarstva: vse to ima novi strokovni list v programu. Želimo idealni mladini uspehov. Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Rimska cesta 11 I.

Veseli kotiček

RAZLIČNA VZROKA.

— »V gostilni kosim radi tega, ker soproga ne kuha, kljub temu, da se na kuho dobro razume«.

— »Jaz pa radi tega, ker kuha soproga, kljub temu, da se na kuho prav nič ne razume«.

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA.

Najnovejša Edisonova iznajdba — radio za voh. Radio za prenos glasu in slik je sijajno uspel in sedaj je znanljivi učenjak rešil tudi problem radia za voh. Odslej bomo torej lahko potom voha udobno uživali na koščku kruha vse mogoče okuse.

so to v glavnem posledice organiziranega angleško-amerikanskega kapitalističnega naskoka na rusko gospodarstvo.

Ukinitve izvoza pa je imela za posledico popolno izpremembo stanja bilance ruske zunanje trgovine. Dočim je v prvem polletju gospodarskega leta 1924-25 znašal izvoz 194 milijonov rubljev, a uvoz 178 milijonov (16 milijonov aktive), je v tekočem letu v isti dobi znašal izvoz 240 milijonov, a uvoz 309 milijonov rubljev, torej 69 milijonov pasive. Neubranljiva posledica ogromne pasive v zunanji trgovini je bilo manjšanje valutne rezerve in manjšanje uvoza, ne oziroma se na potrebe gospodarstva, ter večanje povpraševanja po izdelkih. Kriza izvoza pa je izzvala tudi denarno krizo. Neprestano padanje kupne moči červonca se ni moglo preprečiti in červoncu je padla tudi kurzna vrednost, kljub temu, da je sam po sebi predstavljal stabilno valuto.

Pričakovalo se je, da bo izvoz žita dal deželi dovolj denarnih sredstev in se je na ta račun vložil ves razpoložljivi denar v industrijo. Industrijska banka pa je pod pritiskom nastalih razmer morala reducirati kredite in jih mestoma tudi ukiniti. Da bi se nevarni gospodarski krizi odpravilo, je vlada ukrenila vse mogoče: Organizacijo eksporta, redukcijo kreditov, zvišanje davkov na kmeta (da je prisiljen prodati žito), štednjo v industriji, izogibanje pred nepotrebnimi izdatki itd. Vlada je podzvela vse mogoče korake samo da bi prepričala javnost o resnosti situacije, v kateri se nahaja sodobno rusko gospodarstvo. Paketni promet z inozemstvom je močno omejen, carine na luksuzno blago so znatno zvišane, 100 dolarski znesek, ki ga je mesečno doslej vsakdo

lahko poslal v inozemstvo, so znižali na 50 dolarjev, a pristojbina za potovanje v inozemstvo je zvišana desetkratno. Vse te izpremembe so izzvale med prebivalstvom pravo paniko. To nerazpoloženje prebivalstva pa je prišlo posebno do izraza, ko so nedavno banke ustavile svobodno kupčevanje s starim zlatim denarjem in s tujimi valutami, ki so v svobodni trgovini v vrednosti silno poskočile. Državna banka je skušala obdržati stabilnost in je v to svrhu uporabljala najstrožja protisredstva, toda kljub temu ni imela uspeha.

Glede morebitnega padca červončevega kurza ni nikake nevarnosti, kajti kljub pomanjkanju denarja je rusko denarno gospodarstvo preneslo deflacijsko politiko. V splošnem pa je stanje precej stabilno. Od novembra 1925 pa do marca 1926, se je zmanjšala v obtoku se nahajajoča vsota denarja od 1247 milijonov na 1241, a v naslednjem mesecu narasla zopet na 1245 milijonov rubljev.

Plačilne obveznosti Rusije v inozemstvu za lanske leto uvoz, ki je bil ves kreditiran, znašajo 535 milijonov rubljev. Doslej je izvoz dosegel 240 milijonov in sigurno je, da bo Rusija še v tem letu izvozila za 600 milijonov rubljev blaga, s čimer bo izplačilo neporavnanih obveznosti v inozemstvu zasigurno.

Torej nikjer ni utemeljenega vzroka za pesimizem. Zadnji dogodki dokazujejo samo, da tudi sovjetsko gospodarstvo ne prenese fantastičnih eksperimentov in da vsaka neprevидna odredba lahko uniči kako gospodarsko panogo. To je uvidela tudi sovjetska vlada in od tod sedaj toliko opreznost doma, predvsem pa napram inozemstvu.

Iz življenja in sveta

Tajinstvene sile Indijskih fakirjev

Danes prinašamo izveček iz drugega predavanja na beograjski univerzi gosp. Nikole Bogdanovića, ki je izmed redkih naših ljudi, ki je prehodil Indijo in našel dostop do številnih tajinstvenih mest in krajev, katere zakriva močna mrena indijske tajne in groze. Tu nam opisuje predavatelj čuda indijske fakirske umetnosti.

Najstrašnejši so hudobni fakirji, katerim pomagajo zli duhovi, ker ubijajo ljudi, sejejo kal bolezni in nesreče. Ako ne bi bilo ubijanje ljudi, pravi Bogdanović, kaznjivo dejanje in ako bi smel storiti tak poskus, takoj bi odšel v Indijo, in kadar hočete, bo takoj ubit dotičnik, katerega določite. Tajinstvena smrt lorda Cartera in drugih preiskovalcev Tutankamenovega groba je nastopila samo radi tega, ker so Egipčani podkupili enega takega indijskega fakirja.

Pred nekaj leti je prispel v indijsko mesto Zaknad angleški zdravnik dr. Besti Sahaj. V njegovo hišo je vstopil tudi nek hudoben fakir in zagrosil zdravnika za 5 rupij (indijski denar). Prvič ga je Sahaj odbil, drugič pa mu je dal pod pritiskom neke tajne sile dvakrat toliko. Tedaj je fakir odtrgal palmov list, ga zmečkal in izročil zdravniku rekoč, da naj ga položi otroku na bolno mesto, ko bo zbolel. Zdravnik je pozneje jezen zagnal list proč, a čez nekaj dni mu je obolel otrok in kmalu umrl.

Dobre fakirje, kateri uporabljajo pomoč dobrih duhov, ljudstvo obožuje, ker oni ustvarjajo samo dobro. Ljudje jih naprošajo največ za ozdravljenje od zastrupljeni po kači kobri, pri katerem ne more pomagati nobeden evropski zdravnik. Fakirji pokličejo nazaj kačo, ki iz trupa izsesa strup. Imajo tudi neko čudotvorno rastlino, o kateri nihče ne ve, kje raste. To rastlino položijo na mrtvečvo rano, ki izpije iz rane vase ves strup. — Mrtvec naenkrat oživi.

Pripetel se je tudi slučaj, da so dobri fakirji odvrčali hudo s hudim. Ko je nek trgovec spodil dobrega fakirja iz hiše, mu je ta takoj s trgovino vred pogorela do tal. Trgovec je ves obupan dohitel fakirja in ga prosil odpuščanja. Fakir mu je odvrnil, naj koplje na pogorišču. Trgovec je po 24 urnem kopanju naletel na zaklad, ki je bil ravno toliko vreden kakor je bila cenjena trgovina in hiša.

Predavatelj je napravil v Beogradu

veliko senzacijo. V osebi neke Beograđanke je spoznal veliko sposobnost indijskega fakirja. Po njegovem pripovedovanju more dotična Beograđanka odkrivati tatove. Okradena oseba mora samo nekoga sumiti in prinesiti košček krpe od obleke dotičnika ali kako stvar. Po raznih veremonijah prinese nato tat sam v stanovanje te Beograđanke — ukradeno stvar.

Narkotiziranje rastline.

V mestu Kalkuti so meščani proslavili na svečan način obletnico instituta indijskega učenjaka Chandra Boseja, kateri se je kot znanstvenik posvetil raziskovanju neizmerne tajne v prirodi. Profesor in naravoslovec Bose, imejatelj Noblove nagrade, se je predvsem posvetil raziskovanju življenja bilk, o katerih je na podlagi številnih eksperimentov skušal dokazati, da živijo rastline življenje kakor živali in da se v tem ne razlikujejo od živali in ljudi. Po tem temeljnem nauku indijskega učenjaka, ima bilka srce, katerega udarjanje se da prav lepo meriti. Ob priliki jubilejne proslave je napravil Bose resnično senzacijo: nelen eksperiment. S pomočjo kislinastih tekočin je narkotiziral eno rastlino. S svojimi merilnimi aparati je dokazal, da narkoza pojači delovanje srca pri bilki, nato nastopi začasna smrt, srce in rastlina povsem mirujeta. Bose je seveda dobil takoj povabilo, da ponovi svoje eksperimente v Londonu, da ne ostanejo samo »indijski«.

Originalen vlom.

V nek berlinski penzionat sta prišla dva zakonca in najela sobo v prvem nadstropju. Seboj sta pripeljala dva velika starinska kovčka. Čez par dni, ravno v tretjo, sta zakonca odpotovala. Služe so se žavo spravili oba kovčka na voz. Ko je stopil isto jutro trgovec v svoje lokale, ki se nahajajo v pritličju penzionata, je opazil, da so neznani vlomilci oropali njegovo trgovino. Na stropu je bila napravljena velika odprtina, ki je vodila v sobo imenovanih zakoncev. Policija sumi, da so bili v kovčkih skriti tudi pomagati, katere sta zakonca z blagom vred odpeljala.

Gospodarstvo.

O sovjetskem gospodarstvu

Olenziva angleško-amerikanskega kapitala. — Sovjetski gospodarski krogi spregledujejo.

Po rapidnem razvoju ruskega narodnega gospodarstva v drugi polovici lanskega leta je nastopila zanje doba ostrih kriz. Zetev je bila sicer izborna, toda izvoz žita in njega koristi so vsled prenatrženosti ostalih tržišč bile le navidezne. V resnici je bil izvoz tako minimalen,

da o izvozu sploh ne more biti govora. Posledica tega pa je bilo naraščanje povpraševanja po industrijskih izdelkih, a toli potreben uvoz je moral docela izostati. Povpraševanje je rastle s slehernim dnem, a červonec je zgubljal na kupni moči, kar je vzbudilo upravičen strah, da pade tudi tečaj novca. Kriza se je polagoma razširila tudi na ostale producente raznih surovin in polufabrikatov, ki jih Rusija sicer lahko izvažala. Z ozirom na slabo kupno moč červenca je eksport postal docela nerentabilen in ruski gospodarski krogi so prišli do prepričanja, da

Vinotoč
nega parka po Trubarjevi ulici.

od nedelje 9. maja naprej pod Kalvarijo — Krčevina 84, 5 minut od novega mesta.

A. Majer.

Potovalne kovčke, kasete

damške torbice, garnaše, nahrbtniki in razne torbarske izdelke v veliki izbiri

priporoča

IVAN KRAVOS

Aleksandrova cesta 13.

„Ullstein Weltgeschichte“

se kupi.

Ponudbe z ceno na „Jugospadu“, Maribor, Majstrova ulica št. 14.

GAZELA MILO

Tako krasno se pere edino le z
milom
„Gazela“

To res pravo gospodinsko
milo učinkuje temeljito in isto-
časno blagodejno na vsako,
tudi najfinišje perilo. Uporab-
ljajte samo to milo, kajti z
njim prali je prava igrača.

**Vedite pa tudi, da se v vsakem
tisočem kosu nahaja zlatnik.**
Ako ga najdete, pomeni to za Vas dvojno srečo!

Nemeblirano sobo isčem
za ta-
koj. Dopise na upravo. 898

„Marstan“ posluje zopet
previzorično na
Rotovski trgu 3, vhod dvo-
rišče. 902

Prosta stanovanja prazne
sobe,
tudi sovpornaba kuhinje, lekale
išče „Marstan“, Rotovski trg 3,
dvorišče. 904

„Mojmir“ kreditna stavbna
zadruga zopet po-
sluje Rotovski trg 3, dvorišče. 901

Srebrni denar predam
tako. Po-
nudbe pod „Tako“ na upravo. 899

Vdova išče malo posojilo.
Ponudbe pod „Trgo-
vina“ na upravo lista. 903

Glasovir kratak, se poseni
preda. Aleksandro-
va cesta 44/II., Gorup. 909

Izgubila se je damska modna
šarpa v ponedeljek
zjutraj. Proti dobri odškodnini
oddati Vrazova ul. 8/I., desno. 911

Ženska pridna in poštena
kuhati in razume dobro go-
spodinjstvo, kakor pranje, li-
kanje itd. se sprejme v stalno
službo za čez celi dan. Naslov
v upravi. 897

Pohišstvo, jedilnica, glasovir
se radi selitve po zmerni ceni
proda. Maribor, Trubarjeva ul.
št. 7, I. nadst. 876

Pozor! Stranke, katere so
blago pri nas dne 12. in 27.
aprila 1926 naj vrnejo naše
kasablike in dobijo vrhuno
istih nazaj. — Maribor, maja
1926. — B. Veselinović &
Komp. 874

PRESELITEV!

Naznanjam cenjenim damam, da sem
preselila svoj modni salon iz Koroške
ceste 39 v

Koroško cesto 26.

Upajoč, da z rečnim in solidnim delom
obdržim zaupanje cenjenih dam beležim
in se priporočam z odličnim spoštovanjem

POLDI JEGLIČ. 905

SVARILO!

Gospod Ivan Semen od danes naprej ni več v
naši službi, ter svarimo vsakogar, da bi imenovanemu
izplačal za naš račun najmanjšo svoto. Poskusi inkasa
se naj takoj prijavijo policiji.

JUGOSPEDIT

Mednarodni transporti, trgovina z kurivom
Maribor

887

OBJAVA.

Sl. občinstvu vljudo naznanjam, da sem z današnjim dnevom prevzel trgo-
vino s papirjem in galanterijo od gđ. **H. Wergles** na Kralja Petra trgu.

Vsled upeljave modnega blaga in drobnin, prodajam od jutri naprej
dosedanjo zalogo po neverjetno znižanih cenah.

Prizadeval si bom pridobiti pri slav. občinstvu z dobro in prijazno
postrežbo popolno zaupanje in se priporočam za obilen obisk

906

RADO TIPEL.

Silkarski vajenec se takoj
sprejme
A. Pezdicek, Frankopanova
ulica 12. 907

Pozor! V kantini Zerkovci
Tečno. proslavljam
prodaja do srede: kuhinjski
in sobni inventar, kelo, ure
in razno drugo. Naslednik po
nizki ceni. 900

Kupujte Trpinovo platno, ker
je trpežno in poceni.
Maribor, Glavni trg 17. 815

Skladišče, veliko, svetlo, su-
ho, se odda v
najem. Vprašati: Glavni trg
18, trgovina Nevak. 886

Kozličje kože kupuje po
najvišji ceni
ni ceni Josip ROSENBERG
Slovenska ulica 1. 734

**Pristopajte
k Jugoslovnski
Matici.**

Avtomobilisti, pozor!!

Cene Michelin pnevmatike so se zelo
znižale. Pred nakupom pnevmatike za
avtomobile, motorna in navadna dvo-
kolesa zahtevajte najnovejši cenik samo
pri štokistu 754

DIVJAK & GUSTINČIČ
MARIBOR

Glavni trg št. 17 Tattenbachova ulica št. 14

**Ukupljene pnevmatike se
montirajo brezplačno.**

REDKA, UGODNA PRILIKA!

Nižje cene
kakor pri **RAZPRODAJI**

pri manufakturni trgovini **TRPIN**, Maribor, Glavni trg 17. Pri takojšnjem plačilu se pri
moškem, ženskem in otroškem blagu dovoli še 10% popust. 812

OTVORITEV VRTA S KONCERTOM

V nedeljo, dne 9. maja predpoldan od
10.—13. ter zvečer od 17.—24. ure
v gostini **KIRBIŠ**, Aleksandrova c. 79.

KVARTET RICHTER

Krasen, prahuprost vrt, prvovrstna vina,
znano dobra kuhinja, točna postrežba.

898 Za obilen obisk se priporočata

KONRAD in LOJZKA KIRBIŠ.

Birmanska darila

po konkurenčni ceni v veliki izbiri na novo
dospelim blagu dobite pri urarju in zlatarju

LORENC STOJEC, Maribor, Jurčičeva ul. 8

Oglejte si izložbe pred nakupom 809

Velika prodaja

po
znižanih cenah!

Izredna ponudba:

Damske fior-nogavice v modnih
barvah od 24 Din naprej
Angleške nogavice melirane 21 . . .
Otroške nogavice kratke 6 . . .
Damske Trikot-rokavice Reklam 16 . . .
Moške 16 . . .
Damske Glace- 60 . . .
Otroške patent-nogavice sive, rujave, črne, bele.
Veslarske majice — dokolenice — žepne rute.
Modne srajce — ovratniki — samoveznice.
Spodnje hlače — spalne srajce. 886

Dežniki

Potovarjalni kovčki od Din 55.— naprej.

Potrebščine za hribolasce.

Galanterija, Parfumerija in modno blago.

Potrebščine za krojače, šivilje in modistke.

Gaspari & Faninger nasl.
SLAVKO ČERNETIČ
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 23

Likvidna prodaja

Radi reduciranja in delne oddaje lokala v najem, se prodaja samo kratak
čas pohišstvo, posteljnina, preproge, linoleji, namizni prti in posteljna pre-
grinjala, pregrinjala za divane, blage za pohišstvo, pliš, prevleka za žimnice,
otomane, divane, foteli, slike i. t. d. Kakor tudi razna stanovanjska oprema

Cene 20—50% znižane

Prest ogled — neobvezen nakup. Pošiljatelj na deželo. Cenik brezplačno

TRGOVINA POHIŠTVA IN PREPROG

KAROL PREIS, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20